

Θεωρία & Ασκήσεις στη Γλώσσα – Κεφ. 9.1. Ο μαγικός κόσμος των βιβλίων

ΘΥΜΑΜΑΙ: ΣΥΝΔΕΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Ασύνδετο σχήμα	<p>Λέξεις, φράσεις ή προτάσεις που είναι όμοιες συντακτικά, μπαίνουν κοντά η μια στην άλλη και χωρίζονται με το κόμμα (,).</p> <p>π.χ. <i>Ο Κώστας, ο Σπύρος, ο Τάκης και ο Ιάκωβος είναι συμμαθητές.</i></p> <p>π.χ. <i>Της αρέσουν οι σοκολάτες, οι καραμέλες, τα γλειφιτζούρια και τα κουλουράκια.</i></p> <p>π.χ. <i>Φτάσαμε στην παραλία, αφήσαμε τα πράγματά μας, κολυπήσαμε, φάγαμε και φύγαμε.</i></p>
Παρατακτική σύνδεση	<p>Παρατακτική σύνδεση έχουμε όταν τοποθετούμε (παρατάσσουμε) όμοιες προτάσεις (δηλ. κύρια + κύρια, δευτερεύουσα + δευτερεύουσα) τη μια δίπλα στην άλλη χωρίς να εξαρτώνται η μία από την άλλη. Στην παρατακτική σύνδεση χρησιμοποιούνται παρατακτικοί σύνδεσμοι (και, κι, ή, είτε, ούτε, αλλά, μα, όμως).</p> <p>Π.χ. Ο Ορέστης στεκόταν πολλή ώρα και χάζευε τις βιτρίνες.</p> <p>Π.χ. Άρχισε τότε να αναρωτιέται αν θα έπρεπε να φύγει ή να συνεχίσει το ψάξιμο.</p>
Υποτακτική σύνδεση	<p>Υποτακτική σύνδεση έχουμε όταν εξαρτούμε (υποτάσσουμε) μια δευτερεύουσα πρόταση σε μια κύρια. Στην υποτακτική σύνδεση χρησιμοποιούνται υποτακτικοί σύνδεσμοι (ειδικοί, ερωτηματικοί, χρονικοί, αιτιολογικοί, αποτελεσματικοί, διστακτικοί, υποθετικοί και εναντιωματικοί).</p> <p>Π.χ. Ο δάσκαλος είπε ότι θα ξεκινήσουν οι σχολικοί αγώνες στίβου.</p> <p>Π.χ. Όλοι οι μαθητές ήθελαν να πάρουν μέρος, γιατί αγαπούσαν τον αθλητισμό.</p>

1. Βρες με ποιον τρόπο συνδέονται οι παρακάτω προτάσεις (Σημείωσε Α για ασύνδετο σχήμα, Π για Παρατακτική σύνδεση και Υ για υποτακτική σύνδεση):

- Ο παππούς μου πήγε στον κήπο, για να ποτίσει τα λουλούδια. (.....)
- Ο αδερφός μου σήκωσε το πακέτο και το έβαλε στο τραπέζι. (.....)
- Η γιαγιά έφτιαξε το φαγητό, ετοίμασε το γλυκό, έστρωσε το τραπέζι. (.....)
- Η θεία μου ήρθε στο σπίτι μας και μας έφερε δώρα. (.....)
- Ο ξάδερφός μου μου εξήγησε πώς παίζεται το καινούριο επιτραπέζιο παιχνίδι του. (.....)
- Τα παιδιά της οικογένειας έπαιξαν, τραγούδησαν, χόρεψαν. (.....)

- Οι συγγενείς μου ήταν δίπλα μου σ' αυτή τη δύσκολη στιγμή της ζωής μου και μου συμπαραστάθηκαν πολύ. (.....)
- Η μητέρα καλωσόρισε τους γονείς της και τους πρόσφερε ένα χυμό. (.....)
- Η αδερφή μου με φώναξε, για να τελειώσουμε την κατασκευή μας. (.....)
- Όταν χτύπησε το τηλέφωνο, ήμουν ακόμη στο κρεβάτι. (.....)
- Εάν έχει καλό καιρό, θα πάμε εκδρομή με τους φίλους μας. (.....)
- Οι μαθητές άνοιξαν τα βιβλία , έλυσαν την άσκηση, άκουσαν το δάσκαλο προσεχτικά. (.....)
- Φώναξε για να τον ακούσουν, αλλά το αυτοκίνητο ήταν ήδη πολύ μακριά. (.....)
- Ήταν βέβαιο ότι δεν του τηλεφώνησε είτε γιατί είχε χάσει τον αριθμό είτε γιατί απλώς το ξέχασε. (.....)
- Αν ξαναπάς στο νησί , μην ξεχάσεις να μου φέρεις από κείνο το τοπικό γλυκό. (.....)
- Η βροχή ήταν δυνατή , τα νερά κυλούσαν ορμητικά, οι δρόμοι είχαν πλημμυρίσει. (.....)
- Δεν ήθελε να σου επιτεθεί , αλλά να σου εκδηλώσει τη χαρά του. (.....)
- Τον επέπληξε όχι μόνο γιατί χτύπησε το συμμαθητή του αλλά και γιατί μίλησε με αυθάδεια. (.....)

2. Ένωσε τα ζεύγη των παρακάτω προτάσεων έτσι, ώστε να δημιουργηθεί υποτακτική σύνδεση. Κάνε όλες τις απαραίτητες αλλαγές.

- Ήρθε τελευταίος στο οικογενειακό τραπέζι. Συνάντησε πολλή κίνηση στο δρόμο.
.....
.....
- Έρχονται τα ξαδέρφια μου στο σπίτι. Περνάμε υπέροχα.
.....
.....
- Άνοιξε το παράθυρο. Θα μπει καθαρός αέρας.
.....
.....
- Δεν ήθελε να πάρει φάρμακα. Ήταν άρρωστος.
.....
.....
- Χιόνισε τόσο πολύ στο χωριό. Έκλεισαν οι δρόμοι.
.....
.....